

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/516/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1211230452
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1211230452.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, zastúpeného TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, proti odporcovi: A. S., bytom S. X, C., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Važecká 16, Prešov, zastúpeného advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 305,96 eura s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č.k. 13C/81/2012-60, zo dňa 4.7.2012, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Vedľajší účastník je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania 24,10 eura titulom trov právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu navrhovateľa, do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením zastavil konanie, odporcovi nepriznal náhradu trov konania, vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania a rozhodol o vrátení súdneho poplatku 11,37 eura navrhovateľovi prostredníctvom Daňového úradu Bratislava.

V odôvodnení uviedol, že navrhovateľ sa svojim návrhom domáhal zaplatenia žalovanej sumy s prísl. titulom postúpenej pohľadávky z debetu na bežnom účte. Nakoľko navrhovateľ zbral návrh v celom rozsahu späť, súd prvého stupňa konanie v zmysle § 96 ods. 1 O.s.p. zastavil.

O trovách konania rozhodol v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p.. Nakoľko navrhovateľ procesne zavinił zastavenie konania, bol by povinný uhradiť trovy konania odporcu a vedľajšieho účastníka. Odporcovi v konaní žiadne trovy nevznikli, ani si žiadne neuplatnil, preto mu súd prvého stupňa náhradu trov nepriznal. Náhradu trov konania nepriznal ani vedľajšiemu účastníkovi s poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p. Ako dôvod hodný osobitného zreteľa vzhľadom na skutočnosť, že vedľajší účastník je Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ktorého schopnosť ochraňovať záujmy spotrebiteľa mimo súdu i na súde je daná už cieľom činnosti združenia, vyplývajúcim z jeho stanov; trovy právneho zastúpenia advokátom preto nepovažoval súd prvého stupňa ako účelne vynaložené; tieto mal za nehospodárne.

Súd prvého stupňa mal za to, že sám vedľajší účastník, vzhľadom na cieľ jeho činnosti, ktorým je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 2 bod 1 stanov) ako i ďalšie v stanovách definované ciele, disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v danej problematike, ktorou sa ako špecifickou zaoberá, a je inštitúciou spôsobilou účinne ochraňovať práva spotrebiteľa v súdnom konaní. Ak na zastupovanie v konaní splnomocnil

advokáta, mal súd prvého stupňa za to, že jeho trovy má hradiť z vlastných finančných prostriedkov. Zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom by podľa súdu prvého stupňa mohlo prichádzať do úvahy len v obzvlášť právne náročných súdnych sporoch, čo však v predmetnej veci splnené nie je.

Na záver súd prvého stupňa uviedol, že vyúčtovanú odmenu za prevzatie a prípravu zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, vyhodnotil ako trovy nepreukázané. Vedľajší účastník udelil právnomu zástupcovi tzv. generálnu plnú moc, z ktorej vyplýva, že sám advokát má vykonávať bez ďalšieho konkrétneho pokynu úkony právnych služieb "v rozsahu a počte, ktorý uzná za potrebný". Advokát zrejme považoval za potrebné oznámiť vstup združeniu do predmetného konania, o predmete ktorého nemal žiadnu vedomosť a zároveň oznámiť, že si uplatňuje trovy konania (nie je známe, či združenie malo vedomosť o tom, že do konania vstupuje). V oznámení o vstupe do konania žiadal doručiť návrh na začatie konania s prílohami. Súhlasom odporcu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nedisponoval. Z uvedených skutočností vyplýval pre súd prvého stupňa záver, že úkon prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientom, nie je úkonom v tomto konaní preukázaným (keďže je zrejmé, že advokát nemal v čase prevzatia zastupovania vedomosť o predmete sporu) a trovy, ktoré si advokát za tento úkon uplatnil, nie sú trovami účelne vynaloženými. Druhý vyúčtovaný úkon - vyjadrenie - predstavuje len štandardné vyjadrenie vedľajšieho účastníka, ktoré zasiela i do iných sporov, pričom údaje o konaní len vpisuje do kontextu, bez súvislosti s predmetným konaním sa vyjadruje k námietkam navrhovateľa v iných súdnych sporoch a vznáša námietku premlčania. V danom prípade nejde o zložitý spor a takýto úkon by mal vykonať, vzhľadom na predmet jeho činnosti, sám vedľajší účastník; trovy advokáta za takýto úkon súd prvého stupňa nepovažoval za účelne vynaložené.

Proti uzneseniu v časti náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi podal odvolanie vedľajší účastník a žiadal uznesenie v napadnutej časti zmeniť a priznať mu náhradu trov konania. Aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. mal za nenáležitú. Namietol, že zásady, na ktoré súd prvého stupňa poukazyval v súvislosti s účelnosťou vynaložených trov konania, neaplikoval i vo vzťahu k navrhovateľovi. Mal za to, že Občiansky súdny poriadok nevyklučuje možnosť účastníka odborne spôsobilého hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom dať sa zastúpiť advokátom a priznania náhrady trov konania. Uviedol, že prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady, je mimoriadne dôležitým úkonom, kedy sa advokátom zhodnocuje opodstatnenosť, účelnosť, stratégia a taktika právneho zastupovania a následne sa táto analýza konzultuje na prvej porade s klientom. Oznámením o vstupe proces prípravy právneho zastúpenia nebol ukončený, pretože je zrejmé, že s predmetom spotrebiteľskej veci sa možno oboznámiť až po tom, ako sa doručením oznámenia o vstupe stane vedľajším účastníkom. V tvrdení o právnej nenáročnosti sporu uviedol, že štandardné vyjadrenia sú len reakciou na štandardné žaloby a námietky premlčania reakciou na nekalú prax plošného uplatňovania premlčaných pohľadávok. Dal do pozornosti § 137 O.s.p., podľa ktorého trovami konania je i náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Ďalej dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09, podľa ktorého zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v čl. 47 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovania advokátom. Uviedol, že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc možno vo všeobecnosti odvodiť z čl. 47 ods. 2 Ústavy. Trovy právneho zastúpenia treba potom v každom prípade považovať za účelne vynaložené trovy; každý má právo na to, aby hoci aj v jednoduchej, skutkovo a právne menej zložitej veci, bol zastúpený advokátom.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu žiadal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť. Uviedol, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách vedľajšieho účastníka účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Nakoľko samotnou úlohou vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch, nevidí význam v jeho právnom zastúpení. V predmetnej veci nemožno prijať záver, že právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu a ktoré by nemohol uskutočniť samotný vedľajší účastník bez právneho zástupcu.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté uznesenie a prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

V predmetnej veci vzal navrhovateľ podaním doručeným dňa 28.6.2012 návrh späť; dôvod späťvzatia neuviedol. Na uvedenom základe nebolo možné skonštatovať také správanie sa odporcu, pre ktoré by bol vzatý späť dôvodne podaný návrh, čo by odôvodňovalo pre rozhodnutie o náhrade trov konania aplikáciu § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. Zastavenie konania tak späťvzatím návrhu procesne zaviniť navrhovateľ, ktorý by bol povinný v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. nahradiť trov konania odporcovi i vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu, ako správne uviedol súd prvého stupňa.

Nakoľko vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník (§ 93 ods. 4 veta prvá O.s.p.), je oprávnený dať sa zastupovať advokátom a uplatniť si v rámci náhrady trov konania i náhradu trov právneho zastúpenia. Pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania však súd musí vždy skúmať, či uplatnené trovy boli skutočne vynaložené a ak áno, či boli účelné, t.j. či vychádzajú zo zákonných dôvodov, tieto neprekračujú a sledujú naplnenie cieľa, t.j. dosiahnutie úspechu v konaní; účelnosť uplatnených trov konania je súd povinný posudzovať pri každom uplatnenom úkone právnej služby samostatne. Nepriznaním náhrady trov konania, ktoré neboli účelne vynaložené na uplatnenie alebo bránenie práva, sa nepopiera rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní a nedochádza k odňatiu procesného práva účastníka na zastúpenie advokátom.

Aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobné a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako nepríjemná tvrdosť voči účastníkovi konania a aby neodporovalo dobrým mravom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Cdo 17/2009).

Z uvedeného je zrejmé, že aplikácia § 150 ods. 1 O.s.p. prichádza do úvahy až pri naplnení všetkých predpokladov pre priznanie náhrady trov konania, t.j. pri preukázaní skutočného vynaloženia uplatnených trov konania a ich účelnosti.

V predmetnej veci vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním doručeným dňa 29.2.2012 oznámil svoj vstup do konania, požiadal o doručenie návrhu na začatie konania s prílohami a uplatnil si náhradu trov konania. Nie je potom zrejmé, ako právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonal uplatnené prevzatie a prípravu zastúpenia, keď ani právny zástupca a ani samotný vedľajší účastník nemali žiadnu vedomosť o predmete a štádiu konania, do ktorého vedľajší účastník vstúpil; k prevzatiu a príprave zastúpenia preto reálne nemohlo dôjsť. Vedľajší účastník v podaní zo dňa 22.5.2012 označenom ako vyjadrenie vedľajšieho účastníka vzniesol námietku premlčania a uplatnil si trovy konania i za uvedený úkon právnej služby. Bez ďalšieho však nemožno dospieť k záveru, že navrhovateľ vzal návrh späť na základe vstupu vedľajšieho účastníka do konania či na základe vznesenej námietky premlčania, nakoľko späťvzatie návrhu je dispozičným právom navrhovateľa; v predmetnej veci ku späťvzatíu návrhu došlo bez uvedenia dôvodu a bez toho, aby navrhovateľ mal vedomosť o vznesenej námietke premlčania. Na tomto základe uplatnené trovy právneho zastúpenia za vyjadrenie vedľajšieho účastníka nemožno považovať za účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva; vyjadrenie nepredstavuje úkon právnej služby, ktorého vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu prvého stupňa. Vzhľadom k týmto skutočnostiam (nepreukázanie a neúčelnosť uplatnených trov konania v predmetnej veci) nie sú dôvodné poukazy na iné rozhodnutia krajských či okresných súdov (ktorými nie je odvolací súd viazaný).

K poukazu na § 137 O.s.p. odvolací súd uvádza, že vedľajší účastník ako združenie na ochranu práv spotrebiteľa nie je v predmetnej veci právnickou osobou oprávnenou zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu; vystupuje len v pozícii vedľajšieho účastníka a v zmysle § 93 ods. 4 veta druhá

O.s.p. koná sám za seba. Na priznanie jednotlivých druhov trov konania vymenovaných v § 137 O.s.p. je navyše potrebné splnenie podmienok uvedených v § 142 O.s.p. a nasl., medzi ktoré patrí i účelnosť vynaložených trov konania.

K poukazu na rozsudok Súdneho dvora EÚ odvolací súd uvádza, že podľa tohto rozsudku zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania a/alebo zastupovanie advokátom. Z rozsudku však nevyplýva, že by vedľajší účastník ako právnická osoba založená na ochranu práv spotrebiteľa, mal vo všetkých konaniach, do ktorých vstúpi, právo na náhradu trov právneho zastúpenia bez splnenia podmienok vyžadovaných Občianskym súdnym poriadkom, o.i. splnenia podmienky účelnosti vynaložených trov konania.

Záverom možno uviesť, že nakoľko navrhovateľ v predmetnej veci späťvzatím návrhu procesne zavinil zastavenie konania, bol by povinný v zmysle § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. nahradiť trovy konania vedľajšieho účastníka; pre nepreukázanie a neúčelnosť uplatnených trov konania je vecne správne rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi (aj keď s neprávny poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd na uvedenom základe uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia. Tieto vyčíslil v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z.; za vyjadrenie k odvolaniu doručené dňa 5.9.2012 predstavuje odmena 12,45 eura (§ 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) vyhl.) a paušálna suma 7,63 eura (§ 16 ods. 3 vyhl.), spolu 20,08 eura, s 20 % DPH 4,02 eura (§ 18 ods. 3 vyhl.) celkovo 24,10 eura.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.